

महाराष्ट्रातील प्रत्येक
तालुक्यात प्रतिनिधी
नेमणे आहे.
बातम्या व जाहिराती
७५८८००५००२ या
नंबरवर व्हाट्सअप
करा.

महाराष्ट्रातील जनसामान्यांच्या न्याय्य व हक्कासाठी लढणारी शक्ती

महाराष्ट्र जनशक्ती

मुख्य संपादक : प्राचार्य डॉ. हसन इनामदार

छत्रपती संभाजीनगर (औरंगाबाद)

वर्ष : दुसरे

अंक : १३२ वा

दिनांक : १७/०२/२०२५

वार : सोमवार

धस-मुंडे भेटीने कुठलाही फरक
पडत नाही मुख्यमंत्री फडणवीस

जळगाव : दोन दिवसांपूर्वीच सुरेश धस आणि धनंजय मुंडे यांच्यात बैठक झाल्याचे वृत्त माध्यमांत झळकल्यानंतर विरोधकांकडून सुरेश धस यांच्यावर जोरदार हल्लाबोल करण्यात आला. मात्र, या भेटीने कुठलाही फरक पडत नाही, अशी प्रतिक्रिया मुख्यमंत्री देवेंद फडणवीस यांनी दिली. सुरेश धस आरोपींना शिक्षा झालीच पाहिजे, या हेतूने काम करत आहेत. मात्र, काही लोकांच्या पोटात दुखते, त्यामुळे ते यावर टीका करतात, असेही ते म्हणाले. ते जळगावमध्ये माध्यमांशी बोलत होते.

सरपंच संतोष देशमुख
हत्या प्रकरणानंतर भाजपचे
आमदार सुरेश धस यांनी
धनंजय मुंडे तसेच वाल्मीक
कराड यांच्यावर चांगलाच
निशाणा साधला आहे. धनंजय

मुंडे आणि सुरेश धस यांच्यात मतभेद असले तरी देखील सुरेश धस यांनी धनंजय मुंडे यांची भेट घेतली होती. त्यामुळे आता हा वाद निवळला आहे का? असा सवाल अनेकांना पडला आहे. भेटीवर विरोधक चांगेलच आक्रमक झाले आहेत. तर सत्ताधारी आपली बाजू मांडत आहेत. त्यातच आज मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनीही या भेटीवर आपली पहिली प्रतिक्रिया दिली.

कोण कुणाला भेटले याच्यावर राजकारण होत असेल, तर ते लोकशाहीमध्ये योग्य नाही. लोकशाहीमध्ये संवाद हा सुरू राहिला पाहिजे, असे मुख्यमंत्री म्हणाले. बीडमधील हत्याप्रकरणात मी खंबीर भूमिका घेतलेली आहे. खंबीर भूमिका घेत असताना त्या माध्यमातून संवाद तोडून टाकायचा असे करण्याची आवश्यकता नाही, असे ते म्हणाले.

धनंजय मुंडे हे देखील राज्याचे मंत्री आहेत, एखादा आमदार एखाद्या मंत्र्याला भेटल्याने कुठलाही फरक पडत नाही, असे देखील मुख्यमंत्री फडणवीस म्हणालेत. सुरेश धस यांनी देखील सांगितले की, भेट घेतली तरी हेतू एकच आहे की सरपंच देशमुख यांच्या मारेकऱ्यांना शिक्षा झाली पाहिजे. तोच हेतू घेऊन सुरेश धस काम करत आहेत. मात्र, काही लोकांच्या पोटात दखते,

त्यामुळे ते यावर टीका करतात,
असे ते म्हणाले.

सुरेश धस आणि
धनंजय मुंडे यांच्या भेटीबाबत
उपमुख्यमंत्री यांनाही प्रश्न
विचारण्यात आला होता.
त्यावर बोलताना या भेटीत गैर
काय? असा सवाल अजित
पवार यांनी केला होता. धनंजय
मुंडे मंत्री आहेत. सुरेश धस
आमदार आहेत. मुंडे आजारी
असल्याने धस यांनी त्यांची भेट
घेतली. शेवटी हे राज्य
यशवंतराव चव्हाण यांच्या
विचारांनी चालते. आपल्याला
त्यांनी सुसंस्कृतपणाची
शिकवण दिली आहे. त्यामुळे
कोण कोणाला भेटले यात
दुष्मनी पाहायची नसते, असेही
ते म्हणाले होते.

दरम्यान, धनंजय मुंडे आणि सुरेश धस यांच्या भेटीनंतर धनंजय देशमुख यांनी थेट गंभीर आणि निर्वाणीचा इशारा दिला आहे. सुरेश धस आणि धनंजय मुंडे यांच्या भेटीने मनात चलबिचल नाही. गाव आहे, लोकप्रतिनिधी आहेत, या लढ्याला त्यांनी स्वतःच्या अंगावर घेतले आहे. या प्रकरणात कुणीही दगाफटका करू नये, एकही आरोपी सुटता कामा नये ही आमची प्रामाणिक अपेक्षा आहे. एखादा आरोपी सुटणार आहे, असे जेव्हा आम्हाला वाटले. त्यावेळी मी आणि माझे कुटुंब टोकाचे पाऊल उचलणार असल्याचे धनंजय देशमुख म्हणाले.

दिल्लीच्या नवीन मुख्यमंत्र्यांचे नाव उद्या निश्चित होणार

नवी दिल्ली : दिल्लीच्या नवीन मुख्यमंत्र्यांचे नाव उद्या (सोमवार) निश्चित केले जाईल. उद्या दुपारी भाजप कार्यालयात विधिमंडळ पक्षाची बैठक बोलावण्यात आली आहे. दिल्ली भाजप अध्यक्ष वीरेंद्र सचदेवा यांनी दिव्य मराठीला ही माहिती दिली आहे.

७० पैकी ४८ जागा जिंकून भाजप २६ वर्षानी सत्तेत परतत आहे. नवीन सरकार १९ किंवा २० फेब्रुवारी रोजी शपथ घेऊ शकते. पक्षाध्यक्ष जेपी नड्डा यांनी आधीच स्पष्ट केले आहे की, मुख्यमंत्री निवडून आलेल्या आमदारामधूनच असेल.

भाजपने ७१% जागा जिंकून पूर्ण बहुमत मिळवले आहे. अशा परिस्थितीत, शपथविधी समारंभ एखाद्या भव्य कार्यक्रमासारखा असू शकतो. पंतप्रधानांव्यतिरिक्त, त्यात वरिष्ठ मंत्रिमंडळ आणि पक्षाचे नेते असतील. याशिवाय, भाजप आणि एनडीए शासित २१ राज्यांचे मुख्यमंत्री आणि उपमुख्यमंत्री देखील येतील.

दिल्ली विधानसभा
निवडणुकीत विजय
मिळवल्यानंतर, भाजप किंवा
NDA सरकार २८ पैकी २१ राज्ये
आणि ३ केंद्रशासित प्रदेशांमध्ये
विधानसभा असलेल्या सत्तेवर
आले आहे. यासह, भाजप २०१८
च्या स्थितीत परतला आहे. तेव्हाही
भाजप किंवा NDA ची देशातील
२१ राज्यांमध्ये पोहोच होती.

तर दिल्लीत दोनदा ६० पेक्षा जास्त जागा जिंकणाऱ्या 'आप'ला यावेळी २२ जागांवर घसरण झाली आहे. तर काँग्रेसला सलग तिसऱ्या निवडणुकीत एकही जागा मिळाली नाही.

नरेंद्र मोदी तिसऱ्यांदा पंतप्रधान झाल्यानंतर, भाजप किंवा एनडीएने ८ पैकी ५ राज्यांमध्ये निवडणुका जिंकल्या. यामध्ये आंध्र, अरुणाचल, ओडिशा, हरियाणा आणि महाराष्ट्र यांचा समावेश आहे. तर जम्मू-काश्मीर आणि झारखंडमध्ये विरोधी पक्षांची सरकारे आहेत.

त्याच वेळी, सिक्कीममध्ये सिक्कीम क्रांतीकारी मोर्चा (SKM) चे सरकार आहे. विधानसभा निवडणुकीपूर्वी भाजप आणि एस्केएममधील युती तुटली, जरी दोघेही केंद्रात एकत्र आहेत.

खरंतर, भाजप त्यांच्या मुख्यमंत्र्यांच्या नावाने लोकांना आश्चर्यचकित करत आहे. पक्षाने सर्व राजकीय अटकळ बाजूला ठेवून, संघटनेतील जुन्या चेहऱ्यांकडे राज्याची सूत्रे सोपवली. असे असूनही, मुख्यमंत्रिपदाच्या शर्यतीत ६ आमदारांची नावे आघाडीवर आहेत. सूत्रांनी दिलेल्या माहितीनुसार, पक्षाने १५ आमदारांची नावे जाहीर केली आहेत. त्यापैकी ९ नावे शॉर्टलिस्ट करण्यात आली आहेत. या ९ नावांमधून मुख्यमंत्री, कॅबिनेट मंत्री आणि सभापतींची नावे निश्चित केली जातील.

दिल्ली मंत्रिमंडळात
मुख्यमंत्र्यांसह जास्तीत जास्त ७
मंत्री असू शकतात. अशा
परिस्थितीत, दिल्लीतील सातही
लोकसभा जागांमधून प्रत्येकी एक
भाजप आमदार निवडून येऊ
शकतो अशी चर्चा आहे. बिहार
आणि पंजाबच्या
निवडणुकांव्यतिरिक्त, जातीय
समीकरणे लक्षात घेऊन त्यांची
निवड केली जाईल.

'संत भगवानबाबा साहित्य पुरस्कार' डॉ. ललित अधाने यांच्या 'माही गोधडी छप्पन भोकी' या कवितासंग्रहाला जाहीर

छत्रपती संभाजीनगर :- (प्रतिनिधी) वर्धा येथील यशवंतराव दाते स्मृती संस्थेच्या

वतीने देण्यात येणारे गेल्या तीन वर्षांचे विविध प्रकारांतील वाङ्मय पुरस्कार काल जाहीर झाले. 'संत भगवानबाबा साहित्य पुरस्कार- २०२३' साठी सुप्रसिद्ध कवी व मराठी भाषा, साहित्याचे अभ्यासक डॉ. ललित अधाने यांच्या 'माझी गोधडी छप्पन भोकी' या कवितासंग्रहाची निवड करण्यात आली. अशी माहिती संस्थेचे अध्यक्ष प्रदीप दाते व पुरस्कार समितीचे निमंत्रक डॉ. राजेंद्र मंडे यांनी दिली.

महाराष्ट्रातील साहित्य क्षेत्रात मान्यताप्राप्त यशवंतराव दाते स्मृती संस्थेच्या वतीने १९९६ पासून सातत्याने मराठीतील दर्जेदार कलाकृतींना विविध वाङ्मय पुरस्कार दिले जातात. पुरस्काराचे हे तिसावे वर्ष असून काही अपरिहार्य

कारणामुळे सन २०२१, २०२२ व २०२३ या पुरस्कारांची निवड करायची राहून गेली होती, ती काल संस्थेच्या वतीने करण्यात आली. यात लीला-धन मुंडे यांच्या स्मृतिप्रित्यर्थ दिल्या जाणाऱ्या "संत भगवानबाबा साहित्य पुरस्कारासाठी" कवी ललित अधाने यांचा 'माही गोधडी छप्पन भोकी' - (२०२३), अजीम नवाज राही यांचा 'तळमळीचा तळ' - (२०२२), नामदेव कोळी यांचा 'काळोखाच्या कविता' - (२०२१) या कवितासंग्रहांची निवड करण्यात आली.

कवी ललित अधाने हे
विनायकराव पाटील महाविद्यालय, वैजापूर
येथे मराठीचे प्राध्यापक म्हणून कार्यरत
असून नव्वदोत्तर पिढीतील एक महत्त्वाचे

कवी आणि समीक्षक म्हणून त्यांची ओळख आहे. त्यांच्या 'माही गोधडी छप्पन भोकी' या कवितासंग्रहाला मिळालेला हा पंधरावा पुरस्कार असून सध्या साहित्यवर्तुळात हा काव्यसंग्रह चांगलाच चर्चेचा विषय बनला आहे. आपल्या अस्सल ग्रामीण शैलीने कवी ललित अधाने यांनी आगळावेगळा ठसा उमटवला आहे.

पाच हजार रुपये रोख रक्कम, शाल, श्रीफळ, स्मृतिचिन्ह व सन्मानपत्र असे या पुरस्काराचे स्वरूप असून मार्च महिन्यात संस्थेच्या वार्षिक व्याख्यानमाला व पुरस्कार वितरण समारंभात सदरील पुरस्कार सन्मानपूर्वक अध्याने यांना प्रदान करण्यात येणार आहे.

धनंजय मुंडेंचे रक्षक मुख्यमंत्री असल्यानेच सुरेश धस यांची माघार - प्रकाश महाजन

त्यांना धनंजय मुंडेंची भेट घ्यावी लागली, त्यांची छोटी शस्त्रक्रिया झाली होती. अनेकांचा विश्वासघात सुरेश धस यांनी केला आहे. पंकजा असे म्हणाल्या होत्या की, आष्टीकडे लक्ष द्यावे लागेल, या भीतीपोटीच तर त्यांनी धनंजय मुंडेंची भेट घेतली नाही ना? असा सवालही त्यांनी उपस्थित केला.

प्रकाश महाजन यांनी पुढे बोलताना मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांना थेट धनंजय मुंडे यांचे रक्षक म्हणले आहे. ते म्हणाले, बीडच्या जनतेचा विश्वासघात धस यांनी केला आहे. मध्यंतरी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस इकडे कार्यक्रमांला आले होते. त्यावेळी त्यांनी धस यांना तंबी दिली असावी. त्यामुळे धस यांनी आपले तांदूळ चार तास बावनकुळे यांच्याकडे बसून धुतले असावे. धस काही धुतल्या तांदळाचे नाहीत. धनंजय मुंडे, सुरेश धस, बजरंग सोनवणे या बीडमधील गंगला एकमेकांच्या गोष्टी माहिती आहेत. अजित पवारांनी धनंजय मुंडेंना कोर कमिटीत घेतले. त्यामुळे आता धनंजय मुंडेंचे काही होणार नाही, सुरेश धस यांनी म्हणून माघार घेतली. धनंजय मुंडेंचे रक्षक मुख्यमंत्री असल्याने सुरेश धसांनी माघार घेतली असावी, असे प्रकाश महाजन म्हणाले.

बीड : प्रकाश महाजन म्हणाले की, सुरेश धस विषयी बीड जिल्ह्यात साधारण समज आहे की, असा कोणताही राजकीय नेता नाही, ज्याला धस यांनी राजकीय दृष्ट्या फसवले नाही. बीड जिल्ह्यात दोन गट होतात की काय, अशा टोकावर परिस्थिती पोहोचली होती. सुरेश धस यांनी प्रत्यक्ष-अप्रत्यक्षरीत्या धनंजय आणि पंकजा यांच्यावर बरंच तोंडसुख घेतले, असा आरोप प्रकाश महाजन यांनी केला आहे.

प्रकाश महाजन म्हणाले, विधानसभा निवडणुकीतील भ्रष्टाचाराविषयी त्यांनी बोलून जनमत आपल्या बाजूने घेतले. आता असे काय झाले होते की

महाकुंभात रजत दलाल यांनी बनावट बाबांचा पर्दाफाश केला

प्रयागराज : बिग बॉस १८ चा दुसरा उपविजेता रजत दलाल महाकुंभ स्नानासाठी पोहोचला. येथे त्याने एका बनावट बाबाचा पर्दाफाशही केला. त्याने एक व्हिडिओ शेअर करून हे उघड केले.

जेव्हा रजतने बाबांना भगवान रामाच्या भावांबद्दल विचारले तेव्हा बाबांनी कोणतेही उत्तर दिले नाही. रजतने त्याला गायत्री मंत्र म्हणण्यास सांगितले, पण बाबा त्याचेही उत्तर देऊ शकले नाहीत.

रजतने त्याच्या चाहत्यांना अशा लोकांपासून दूर राहण्याची विनंतीही केली.

रजत म्हणाला- जर तुम्हाला गायत्री मंत्र माहित नसेल तर तुम्ही भगवा घालून का फिरत आहात. जर तुमचे हात आणि पाय ठीक असतील तर कठोर परिश्रम करा, मजुरी काम करा.

जेव्हा रजत बाबांचा पर्दाफाश करत होता, तेव्हा तिथे अनेक पोलिसही उपस्थित होते. एका पोलिसाने सांगितले- माणसाने कठोर परिश्रम केले

पाहिजेत. तुला पाहून मुलांनाही भीक मागण्याची सवय लागेल. तथापि, अशी अनेक प्रकरणे येथे दररोज पाहायला मिळतात.

सोशल मीडियावरील चाहते रजतच्या या कृतीचे कौतुक करत आहेत. एका चाहत्याने लिहिले - थेट पोलिसांसमोर. दुसऱ्या चाहत्याने लिहिले - बाबा चुकीच्या व्यक्तीच्या हाती पडले. त्यापैकी एक म्हणाला - रजत भाईंनी बरोबर केले.

दूषित पाण्यामुळेच नाही तर कोंबड्यांमुळे देखील GBS आजार - अजित पवार

कारण केवळ दूषित पाणी नसून कोंबड्यांमुळे देखील हा आजार होत असल्याचे समोर आले आहे. त्यामुळे नागरिकांनी सतर्क राहण्याचे आवाहन प्रशासनाच्या वतीने करण्यात आले आहे. पुण्यातील सिंहगड रस्त्यावरील खडकवासला, किरकटवाडी आणि आजूबाजूच्या परिसरामध्ये जीबीएस रुग्ण जास्त प्रमाणात आढळून आले आहेत. यामध्ये प्रदूषण पाणी हे एकमेव कारण नाही. तर कोंबड्यांचे कच्चे मास खाणे हे देखील त्यामागील एक कारण असल्याचे अजित पवार यांनी म्हटले आहे. त्यामुळे प्रशासनाच्या वतीने नागरिकांना मार्गदर्शन करण्यात यावे, तसेच कोणत्या उपाययोजना करण्याची गरज आहे, याबाबत लवकरात लवकर निर्णय घेण्याचे आदेश देखील अजित पवार यांनी दिले आहे.

केवळ दूषित पाण्यामुळेच नाही तर कोंबड्यांमुळे देखील जीबीएस आजार होत असल्याची माहिती समोर आली आहे. याबाबत उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांनी माहिती दिली. ज्या भागात हा आजार पसरला तिथल्या कोंबड्यांची कत्तल करण्याची आवश्यकता नाही. मात्र, कोंबड्यांचे मास घेतल्यानंतर ते पूर्णपणे शिजवून घेतले पाहिजे, असा सल्ला उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांनी दिला आहे. मात्र आता जीबीएस आजाराचे

आदेश बुधवारी राज्य शासनाने एका परिपत्रकाद्वारे दिले आहेत. राज्याच्या पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभागाचे अवर सचिव अनिल धस यांच्या सहीने हा शासन आदेश काढण्यात आला आहे. ग्रामीण परिसरातील दूषित पाण्यासंदर्भात बुधवारी दिव्य मराठीत वृत्त प्रकाशित केले होते. महाराष्ट्रात गुईलेन -बॅरे सिंड्रोम (GBS) च्या वाढत्या घटनांमागे कॅम्पिलोबॅक्टर जेजुनी (C. जेजुनी) बॅक्टेरिया असल्याचा दावा केला जातोय. राज्यात जीबी सिंड्रोम संशयित रुग्णांची संख्या २०५ वर पोहोचली आहे. अहवालानुसार, पुण्यात नोंदवलेल्या २० ते ३० टक्के जीबी सिंड्रोम पॉझिटिव्ह प्रकरणांमध्ये सी. जेजुनी आढळून आले आहे. ही तपासणी नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ व्हायरोलॉजी (NIV) मध्ये केली गेली आहे. कॅम्पिलोबॅक्टर जेजुनी बॅक्टेरिया सहसा पोटात संसर्ग करतात, ज्यामुळे जीबी सिंड्रोम होतो. हे जीवाणू दूषित पाणी आणि अन्नात आढळतात. यामुळे मज्जातंतूंच्या विकारांचा धोका वाढतो. आरोग्य विभागाच्या म्हणण्यानुसार, गुरुवारी २ नवीन रुग्ण आढळले. २०५ पैकी १७७ जणांना जीबी सिंड्रोम असल्याची पुष्टी झाली. आतापर्यंत ८ रुग्णांचा मृत्यू झाला आहे. सध्या २० रुग्ण व्हेंटिलेटरवर आहेत. जिल्हा परिषदेने ठाण्यासह इतर जिल्ह्यांमध्ये पाणी निर्जंतुकीकरण मोहीम

सुरू केली आहे. या मोहिमेद्वारे ठाणे, पुणे आणि इतर जिल्ह्यांतील ग्रामीण भागातील लोकांना शुद्ध पाणी पिण्यासाठी जागरूक केले जात आहे. पुण्यात जीबी सिंड्रोमच्या वाढत्या घटनांचे कारण प्रदूषित पाणी असल्याचे मानले जाते. अधिकाऱ्यांच्या मते, सार्वजनिक ठिकाणे, ग्रामपंचायत कार्यालये, शाळा, अंगणवाडी केंद्रे आणि आरोग्य केंद्रे यासह ५,४३० हून अधिक जलस्रोतांची तपासणी केली जाईल. ठाण्यात, जिल्हा परिषदेने पाण्याच्या गुणवत्तेची चाचणी करण्यासाठी प्रशिक्षित महिला स्वयंसेवकांना जैविक क्षेत्र चाचणी किट FTK-HRS कुपी सुपूर्द केल्या. जिल्हा परिषदेने प्रत्येक ग्रामीण कुटुंबाला दररोज प्रति व्यक्ती ५५ लिटर स्वच्छ पाणी पुरवण्याचे उद्दिष्ट ठेवले आहे. एका अधिकाऱ्याच्या मते, नांदेडजवळील गृहनिर्माण सोसायटीमध्ये जीबी सिंड्रोमचे सर्वाधिक रुग्ण आढळले. येथे पाण्याचा नमुना घेण्यात आला, जो कॅम्पिलोबॅक्टर जेजुनी पॉझिटिव्ह असल्याचे आढळले. हे पाण्यात आढळणारे एक जीवाणू आहे. नांदेड आणि आसपासच्या परिसरात जीबी सिंड्रोम दूषित पाण्यामुळे होत असल्याची पुष्टी राष्ट्रीय विषाणू विज्ञान संस्थेने (एनआयव्ही) केली आहे. पुणे महानगरपालिकेने नांदेड आणि परिसरातील ११ खासगी आरओसह ३० प्लांट सील केले आहेत.

संगममध्ये दोन बोटींची टक्कर होऊन पलटल्या बोटी

प्रयागराज : महाकुंभात संगम स्नानादरम्यान दोन बोटी एकमेकांवर आदळल्या. संगमात ५ भाविक बुडू लागले. एनडीआरएफच्या जवानांनी वेळेवर बचावकार्य सुरू केले. सर्वाना सुरक्षितपणे बाहेर काढण्यात आले. एनडीआरएफने सांगितले- भाविकांनी भरलेली

एक बोट दुसऱ्या बोटीला धडकल्यानंतर नदीत उलटल्याने ही घटना घडली. बोटीतील सर्व भाविक नदीत बुडू लागले. भक्तांनी मोठ्याने आरडाओरडा केला आणि बचावाची मागणी केली. परिस्थितीचे गांभीर्य पाहून, घटनास्थळी गस्त घालणाऱ्या एनडीआरएफच्या बचाव

कर्मचाऱ्यांनी वेळ वाया न घालवता नदीत उडी मारली. पाचही भाविकांना सुरक्षितपणे बाहेर काढण्यात आले. सुरक्षितपणे बाहेर काढण्यात आलेले सर्व भाविक प्रचंड घाबरलेल्या स्थितीत होते आणि त्यांना एनडीआरएफच्या वैद्यकीय पथकाने तात्काळ प्राथमिक उपचार दिले.

चेंगराचेंगरीत मुलीच्या डोक्यात खिळा घुसून मृत्यू

नवी दिल्ली : शनिवारी रात्री नवी दिल्ली रेल्वे स्थानकावर झालेल्या चेंगराचेंगरीत १४ महिला आणि ४ पुरुषांचा मृत्यू झाला. त्यापैकी ४ मुले आहेत. यामध्ये उत्तर प्रदेशातील उन्नाव येथील रहिवासी ओपिल सिंगची ७ वर्षांची मुलगी रियाचाही समावेश होता. चेंगराचेंगरीदरम्यान, रियाच्या डोक्यात एक खिळा घुसला, ज्यामुळे तिचा मृत्यू झाला.

सिंग दिल्लीत मजूर म्हणून काम करतो. त्याने सांगितले की आपण आपल्या घरी जात होतो. तिकीटही कन्फर्म झाले होते, पण गर्दी इतकी मोठी होती की आम्ही घरी परतण्याचा निर्णय घेतला. सिंग म्हणाले- मी माझ्या पत्नी आणि मुलीसह प्लॅटफॉर्म क्रमांक १४ वरून खाली उतरलो, पण गर्दी पाहून मी परत येऊ लागलो. मी माझ्या पत्नीला सांगितले की खूप गर्दी आहे, चला घरी जाऊया. गर्दी इतकी आहे की तुम्ही ट्रेनमध्ये चढू शकणार नाही. लहान मुले आहेत, त्यांना झोपायलाही जागा मिळणार नाही.

ओपिल म्हणाले की, यानंतर, आम्ही वर चढायला सुरुवात करताच फक्त ६ पायऱ्या शिल्लक होत्या आणि मग अचानक वरून येणाऱ्या गर्दीमुळे माझी मुलगी अडकली. वरून ५ ते ६ हजार लोकांचा जमाव खाली येत होता. लोक एकमेकांवर कोसळत होते. सावरण्याची संधी मिळाली नाही.

सिंग म्हणाले की, त्यांच्या मुलीचा हात त्यांच्या हातातून निसटला आणि ती पायऱ्यांजवळील रिकाम्या जागेत गेली, जिथे गर्दीच्या दबावामुळे एक लोखंडी खिळा तिच्या डोक्यात घुसला. आत रक्त साचले आणि ते पूर्णपणे काळे झाले.

अश्रू पुसताना ओपिल सिंग म्हणाले की, चेंगराचेंगरीच्या वेळी कोणतीही व्यवस्था नव्हती. एक पोलिस शिष्टी वाजवत होता. जेव्हा मुलगी सापडली तेव्हा रुग्णवाहिका नव्हती आणि पर्सही खाली पडली होती. दोन पोर्टरनी प्रत्येकी १०० रुपयांची मदत केली. त्यानंतर तो त्याच्या मुलीला ऑटोमध्ये घेऊन कलावती रुग्णालयात गेला.

मी हॉस्पिटलमध्ये पोहोचलो तेव्हा डॉक्टर म्हणाले - तुम्ही थोडे लवकर आला असता तर बरे झाले असते. आपले अश्रू रोखत ३५ वर्षीय सिंग म्हणाले, "मला खूप छान मुलगी झाली." यानंतर त्याने त्याच्या मोबाईलवर त्याची मुलगी रियाचा फोटो दाखवला. त्याच्या काचेच्या पडद्यावर भेगा आणि ओरखडे दिसत

होते. सिंग म्हणाले- माझी मुलगी सरकारकडून १० लाख रुपये घेऊन परत येईल का?

नवी दिल्ली रेल्वे स्थानकावर झालेल्या चेंगराचेंगरीत हरियाणातील सोनीपत येथील रहिवासी संगीता मलिक (३४) आणि दिल्लीत राहणारी तिची मैत्रीण पूनम यांचाही मृत्यू झाला. दोघेही त्यांच्या इतर मित्रांसह प्रयागराजला जाण्यासाठी दिल्ली स्टेशनवर पोहोचल्या होत्या.

चेंगराचेंगरीत संगीता आणि पूनम जमिनीवर पडल्या आणि गर्दी त्यांना चिरडत त्यांच्यावरून गेली. ज्यामध्ये दोघांचाही जागीच मृत्यू झाला. संगीताच्या मृत्यूची बातमी आमली येथील तिच्या कुटुंबाला कळताच कुटुंबात शाककळा पसरली. रविवारी संगीतावर गावात अंत्यसंस्कार करण्यात आले.

शनिवारी रात्री नवी दिल्ली रेल्वे स्थानकावर झालेल्या चेंगराचेंगरीत बिहारमधील मुझफ्फरपूर येथील रहिवासी १५ वर्षीय सुरुची साह हिचा मृत्यू झाला. सुरुचीचे वडील मनोज साह मुझफ्फरपूरचे आहेत, तर तिची आई बबिता साह समस्तीपूरची आहे.

दोघेही दिल्लीत राहत होते आणि खाजगी नोकरी करत होते. त्यांची मुलगी सुरुची तिचे आजी-आजोबा विजय आणि कृष्णा साह यांच्यासोबत प्रयागराजला जाण्यासाठी तिचे मामा मुकेश साह यांच्यासोबत स्टेशनवर पोहोचली होती आणि चेंगराचेंगरीचा बळी ठरली.

चेंगराचेंगरीतील आणखी एक बळी गुप्तेश्वर यादव म्हणाले: मी शनिवारी रात्री ८ वाजल्यानंतर येथे पोहोचलो. येथे मोठ्या संख्येने लोक जमले होते. एका दिशेकडे बोट दाखवत तो म्हणाला - लोक हळूहळू पुढे जात होते. मी आणि माझी पत्नीही मध्येच अडकलो होतो. पुढे जाण्याचा कोणताही मार्ग नव्हता. येथे प्रशासन नव्हते. गर्दी नियंत्रित करण्यासाठी इथे कोणीही नव्हते. सगळीकडून लोक येत होते.

गुप्तेश्वर म्हणाला- माझी पत्नी बेपत्ता आहे. शनिवारी रात्री ८.३० वाजल्यापासून मी तिला पाहिलेले नाही. मला अजून ती सापडली नाही. मी एलएनजेपी हॉस्पिटल, लेडी हार्डिंग हॉस्पिटलमध्येही गेलो. मी पोलिस स्टेशनमध्ये तक्रारही दाखल केली आहे. मी माझा मोबाईल नंबर आणि पत्ता तिथे सोडला आहे.

पुण्यात युवक काँग्रेसचे हल्लाबोल आंदोलन

पुणे : पुणे येथे युवक काँग्रेसचे वतीने हल्लाबोल आंदोलन करण्यात आले आहे. नोकरी दो, नशा नाही, अशा घोषणा यावेळी आंदोलकांनी दिल्या. तसेच या आंदोलनाला पोलिसांनी परवानगी दिली नसल्याचे समजते. डेक्कनच्या दिशेने काँग्रेसच्या कार्यकर्त्यांनी आपला मोर्चा नेला होता. मात्र यावेळी पोलिसांनी आंदोलकांना ताब्यात घेतले आहे. बालगंधर्व चौकात काँग्रेस कार्यकर्त्यांनी जोरदार घोषणाबाजी केली. यावेळी संतप्त आंदोलकांनी नोकरीचा मुद्दा उपस्थित केला. पोलिसांनी आंदोलनाची परवानगी नसल्याने ताब्यात घेतले

असल्याचे स्पष्ट केले आहे. बेरोजगारीवर तसेच तरुणांना नोकरी मिळत नसल्याचा मुद्दा उपस्थित केला तर आम्हाला ताब्यात घेतले जात आहे. ही दडपशाही आहे. तरुणांना रोजगार उपलब्ध करून देण्यात सरकार कमी पडत असल्याचे देखील यावेळी संतप्त आंदोलकांनी म्हंटले आहे.

युवा काँग्रेसचे राष्ट्रीय अध्यक्ष उदय बानू चीब यांच्या नेतृत्वात हे आंदोलन सुरू करण्यात आले होते. आंदोलन करत असताना पोलिसांनी त्यांना ताब्यात घेतले आहे. तसेच अनेक कार्यकर्त्यांना देखील पोलिसांनी यावेळी ताब्यात घेतले आहे. पोलिसांनी उदय बानू चीब यांना ताब्यात

घेतल्यानंतर ते म्हणाले की आमचे आंदोलन सुरुच राहणार असल्याचे त्यांनी सांगितले आहे. यावेळी पुण्यातील पदाधिकारी तसेच कार्यकर्त्यांना पोलिसांनी ताब्यात घेतले आहे.

पोलिसांनी आमचे आंदोलन हाणून पाडले आहे, अशी संतप्त प्रतिक्रिया कार्यकर्त्यांनी दिली. तसेच आम्ही परवानगी घेण्यासाठी गेलो होतो पण आम्हाला परवानगी नाकारण्यात आल्याचे आंदोलकांनी सांगितले. नोकरी दो नशा नाही, अशा घोषणाबाजी कार्यकर्त्यांकडून करण्यात आल्या.

बुद्धीवर विश्वास ठेवणारा जगातला क्रांतिकारी शास्त्रज्ञ : महात्मा गौतम बुद्ध

तथागत गौतम बुद्धाएवढा विज्ञाननिष्ठ, विवेकनिष्ठ, बुद्धिप्रामाण्यवादी, व्यक्तिस्वातंत्र्यवादी महामानव दुसरा कुणीही झाला नाही. प्रज्ञासूर्य डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी 'बुद्ध आणि त्याचा धम्म' या ग्रंथात तथागतांच्या विचारसंपदेचा सविस्तर आढावा घेतला आहे..

तथागतांनी जगण्याचा आधार शोधणार्या अगणित लोकांना विवेकशील स्वच्छ धम्म दिला. हा धम्म बुद्धाच्या करुणेतून जन्माला आला. सिद्धार्थ गौतमाने सुखी जीवनाचा त्याग करून दुःखाचे मूळ कारण शोधून काढले. जगात दुःख भरलेले आहे. त्यावर मात करता येते. आपलं स्वतःचं मौलिक जीवन सुखी करता येतं हेही ठामपणे सांगितलं. भोगलालसेत भरकटणारी माणसं स्वतःचं स्वतःचं आपलं अस्तित्व हरवून जगतात. अंधारमय जीवन जगतात. स्वयंप्रकाशी न होता परप्रकाशी होवून आयुष्यभर चाचपडतात. हा अनेकांना भेडसावणारा प्रश्न महात्मा बुद्धांनी सोप्या शब्दांत कथन केला. बुद्धविचार हा काळाच्या, विज्ञानाच्या कसोटीवर खरा उतरणारा दिव्य-विचार आहे. तथागत बुद्धाचं तत्त्वज्ञान स्वर्ग, मोक्ष आणि आत्मा यांना नकार देतं. बुद्धाच्या प्रखर बुद्धीप्रामाण्यामुळे लोकांची मोक्षाच्या गूढ, अगम्य, अदृश्य भ्रमातून मुक्तता झाली. "अत्त दीप भव! स्वतःच स्वतःचे मार्गदर्शक व्हा. स्वयंप्रकाशी व्हा!" हा महत्त्वाचा मूलमंत्र दिला. एका अर्थाने तथागत बुद्धाने अंधारात चाचपडणार्या जगाला नितळ निळा प्रकाश दिला. विख्यात विचारवंत डॉ. गंगाधर पानतावणे यांनी आपल्या बुद्ध चिंतन या ग्रंथात असं म्हटलंय की, "मानवी मुद्रा असलेल्या धम्माला दास्यमुक्त, शोषणमुक्त, दुःखमुक्त माणूस हवा आहे. 'एहि पास्सिको' या, पहा, अनुभव घ्या. स्वतःच स्वतःच्या मनाची दारे उघडा. बुद्धीला पटेल तरच स्वीकारा." असे प्रतिपादन करणारा जगातील एकमेव धर्म म्हणजे बुद्ध धम्म होय.

तथागत गौतम बुद्ध यांची जयंती भारतासह जगातील अनेक देशात साजरी केली जाते. त्यांच्या धम्माचेही अनेक देशात अस्तित्व निर्माण झाले. पण जेथे ते जन्मले त्या देशात काही काळानंतर बुद्ध धर्माचा प्रभाव कमी झाला. 1956 साली बाबासाहेबांनी बौद्ध धम्माची लाखो अनुयायांसह दीक्षा घेतल्यावर धम्माचे पुनरुज्जीवन झाले. गौतम बुद्ध यांना आयु. आ. ह. साळुंके, प्रा. भगवान भोईर इ. विचारवंत सर्वोत्तम भूमीपुत्र म्हणून त्यांचा गौरव करतात. या देशात अनेक प्रज्ञावान सुपुत्र जन्माला आले. त्यांनी आपल्या अंगभूत कर्तृत्वाने विविध क्षेत्रात भारत देशाचं नाव जगात वाढवले. त्या सर्वांमध्ये भगवान बुद्ध हेच सर्वोत्तम भूमीपुत्र ठरले. त्यांनी संबंध जगाला धम्म नावाची बुद्धिप्रामाण्यवादी अनमोल भेट दिली. त्यामुळे देशाचे नाव रोशन झाले. जेव्हा बुद्धाचा जन्म झाला तेव्हा धर्मकारणात-समाजकारणात सर्वत्र अंधार भरलेला होता. कर्मकांडाने समाज गांजलेला होता. यज्ञसंस्कृतीने सर्वत्र उच्छाद मांडलेला होता. यज्ञाच्या नावावर सर्वत्र अवैज्ञानिक प्रयोगांनी धुडगूस घातलेला होता. नैसर्गिक संकट आले की, करा यज्ञ ! सुख शांतीसाठी - करा यज्ञ ! लोकांना सुखासाठी खोटे आमिष दाखवून यज्ञ करायला भाग पाडले जात होते. हजारो लाखो रुपयांचा खर्च करायला लावण्यात बाध्य केले जात होते. पाप-पुण्य, देव-दैव, स्वर्ग-नरक, भूत-पिशाच यांची भीती दाखवली जात होती. अवतार संकल्पनेमुळे सारा समाज आंधळा झाला होता. मतिमंद बनला होता. देवशरणात माजल्याने माणसाचे अवमूल्यन झाले होते. माणूसपण संपवून टाकण्यात आले होते. महात्मा बुद्धाने माणसाला माणूस म्हणून प्रतिष्ठा बहाल केली.

बुद्धाच्या समकालीनांनी आत्म्याविषयी अनेक प्रश्न उपस्थित केले. गतसमयी मी कोण होतो? मी काय होतो? मी कोणत्या अवस्थेतून कोणत्या अवस्थेत गेलो. मी भावी समयात कुठे असणार ? कुठल्या अवस्थेत असणार ? बुद्धांनी या

प्रश्नांवर कपोलकल्पित, कल्पनाविलासाश्रित प्रश्न म्हणून शिक्का मारून त्यांना निकालात काढले. कल्पित अवैज्ञानिक सिद्धांताची त्यांनी घोर निंदा केली. बुद्धांच्या या विचारांना स्फोटक, क्रांतिकारी म्हटले गेले. म्हणून महात्मा बुद्ध सामाजिक क्षेत्रामध्ये आद्य क्रांतिकारक ठरतात. विश्वाची निर्मिती झाली यावर त्यांचा विश्वास नव्हता. विश्व उत्क्रांत झाले अशी त्यांची धारणा होती. कुठल्याही जातीच्या माणसाला संघात प्रवेश होता. संघात स्त्रियांनाही त्याकाळी प्रवेशास मज्जाव नव्हता. ही बाब बुद्धविचाराचे क्रांतिकारत्व सिद्ध करणारी आहे.

महात्मा गौतम बुद्धाने जगाला एक आगळावेगळा धम्म दिला म्हणून त्यांच्या विचारांची प्रशंसा केली गेली. शास्त्रज्ञांनी, आधुनिक विचारवंतांनीही त्यांच्या महानतेची मुक्त कंठाने प्रशंसा केली. आर. जे. जॅक्शन म्हणतात - "बौद्ध धम्मामाने मानवात प्रचन्न असलेल्या आंतर सामर्थ्याच्या शोधाकडे मानवाचे लक्ष वेधले." रेव्हरंड लेस्ली बोस्टन म्हणतात, "बौद्ध धम्माचे आध्यात्मिक तत्त्वज्ञान हे सामर्थ्यशाली योगदान होय." प्रो. ईवार्ट गोडार्ड म्हणतात, "या जगी जेवढे धर्मसंस्थापक होवून गेले त्यात बुद्ध हाच एकमेव थोर संस्थापक होता की, ज्याने मानवातील विद्यमान निहित शक्ती जाणली. ही निहित शक्ती माणसाला मुक्तिपथावर अग्रेसर करू शकते." बौद्ध धम्म हा विद्येचे श्रेष्ठत्व आणि अविद्येचे हीनत्व लक्षात आणून देतो.

महात्मा बुद्धांचे तेजस्वी, क्रांतिदर्शी विचार विज्ञानाच्या कसोटीवर खरे उतरतात. त्यांनी जगातील माणसांची परमेश्वर, देव नावाच्या तुरुंगातून सुटका केली. या धम्मात देवाच्या न दिसणार्या अस्तित्वाला स्थानच नाही. देव-पिशाच, स्वर्ग-नरक, पाप-पुण्य, मोक्ष अशा संकल्पनांना स्थानच नाही. तरीही काही वैदिक धर्मियांनी बुद्धाला अवतार नावाचा मुखवटा चढवण्याचा प्रयत्न केला. ही बाब पूर्णतः असत्य आहे. निराधार आहे. बुद्धाचं क्रांतिकारत्व त्यांच्या विचारात सामावलेलं होतं. ते स्वतःला माणूस म्हणवत. त्यांनी देवत्वाचा विरोध माणसाला माणूसपण बहाल केलं. चमत्कारांवर तर त्यांचा जराही विश्वास नव्हता. अवैज्ञानिक-काल्पनिक गोष्टींवर त्यांचा विश्वास नव्हता. त्यांनी यज्ञ संस्कृतीवर प्रखर हल्ला चढवला. तिचा कडाडून विरोध केला. त्यांनी हे धाडस करून या देशात महान क्रांती केली. बुद्ध हे महान देशभक्त होते. महामानव होते. धम्म संस्थापक असूनही ते देव नव्हते. इतर कुठल्याही धर्माचे संस्थापक आपण माणूस आहोत, असे मानत नाहीत.

चित्त सर्व मानसिक प्रवृत्तीत प्रधान आहे. चित्तच प्रमुख आहे. चित्त साधना हे प्रथम साध्य आहे. चित्त हेच सर्व बऱ्यावाईटाचे स्रोत आहे, असे बुद्धाने ठामपणे प्रतिपादन केले. वाईट आणि चांगले ही चित्ताचीच निर्मिती असते. तृष्णा वाईट असते. तृष्णा हीच सर्व दुःखाचे कारण असते. तृष्णा म्हणजे तहान. माणसाला धनाची तहान असते. यशाची, कीर्तीची, प्रसिद्धीची तहान असते. ही तहान कधीच कमी होत नाही. जेवढी तहान जास्त तेवढे दुःख अधिक. तृष्णेतूनच दुःखाची, संकरांची निर्मिती होते. जो तृष्णेला जवळ फिरकू देत नाही,

तो सुखी असतो. त्यांनी दुःखमुक्तीचे आठ प्रकार किंवा उपाय सांगितले. ते अष्टांगमार्ग म्हणून परिचित आहेत. ते म्हणजे सम्यक दृष्टी, सम्यक संकल्प, सम्यक वाचा, सम्यक कर्म, सम्यक उपजीविका, सम्यक प्रयत्न, सम्यक स्मृती, आणि अभ्यस समाधी होय. हिंदू धर्मात दुःख दूर करण्यासाठी देवपूजा, जप, अनुष्ठान, उपास, यज्ञ, नवस असे नाना उपाय सुचविले जातात. व्रतवैकल्य यज्ञ हा उपायही सांगितला जातो. स्त्रोत्र पठण करायला सांगतात. आतातर टेलिशॉपिंगमध्ये नजर सुरक्षा कवच, धन लक्ष्मी यंत्र, शनी रक्षक यंत्र असे अत्याधुनिक उपायही सुचवले जातात. त्यांची किंमत ही अव्वाच्या सव्वा असते. शोषणाला खतपाणी घालणारे हे उपाय आहेत. उलट बौद्ध धर्मात अशा अवैज्ञानिक उपायांना जराही थारा नाही. हिंदू धर्म डोळ्यांवर धर्मग्रंथाची पट्टी बांधायला सांगतो. बौद्ध धम्म डोळे उघडे ठेवून विचार करायचे आवाहन करतो. बुद्धांनी घोडा-गाय-बैल अशा प्राण्यांची आहुती देणारा यज्ञ विझवून टाकला. शंकराचार्यांनी तो पुन्हा पेटवला. मग बहुजनांच्या शोषणाला प्रोत्साहन देणारे कोण?

म. बुद्धाचे तत्त्वज्ञान, तर्कशुद्ध विचार, विज्ञाननिष्ठा, बुद्धिप्रामाण्यता, स्वातंत्र्य, समता, बंधुता, न्याय, नीती या मूल्यांवर आधारलेले आहे. त्यात भोंगळपणा, दंभ-ढोंग सापडत नाही. बुद्ध हा जगातला पहिला बुद्धीवर विश्वास ठेवणारा शास्त्रज्ञ. त्यांचा धम्म म्हणजे बुद्धीचा धर्म. जे सदबुद्धीला पटेल त्याचा स्वीकार करा. जे पटत नाही त्याला नकार द्या. भारतीय राज्यघटनेचा डोलारा स्वातंत्र्य, समता, बंधुता, न्याय, नीती या पाच स्तंभावर उभा आहे. या अर्थाने बाबासाहेबांनी भारत बौद्धमय केला असे ठामपणे म्हणता येते. प्रज्ञावंत महापुरुष हे त्या राष्ट्राची वा व्यापक अर्थाने संपूर्ण जगाची विचार संपदा असतात. मौलिक ठेवा असतात. म्हणून बुद्धविचारांवर विसंबून जीवन सुखाने जगावे आणि बशीर बद्र यांच्या भाषेत तथागतांना विनंती करावी की,

‘उजाले अपनी यादों के हमारे साथ रहने दो

न जाने किस गली में जिंदगी की शाम हो जाये’

शांती ही देणगी बुद्धानेच जगाला दिली. म.गांधींनी स्वातंत्र्य युद्धात तिचा महाशक्तीसारखा वापर केला. आज जगात सर्वत्र बुद्धाची आग धुमसत आहे. कुठलाच देश सुरक्षित वाटत नाही. जगातील निर्दोष लोकांना युद्ध नकोच. त्यांना हवाय शांती प्रदान करणारा, करुणेचा सागर असलेला बुद्ध !

डी. बी. जगत्पुरिया

मो. 9860485398

‘संगर’, पाण्याच्या टाकीजवळ,
मीरानगर, पडेगांव,
औरंगाबाद - 431002